

Cultuur & Media Expo

"Met een laptop vanuit de keuken": Magnumfotograaf Carl De Keyzer maakt met AI controversiële fotoreeks over Rusland

"Ik begrijp de controverse, maar de beelden liggen in lijn met wat ik altijd al heb gedaan". Dat zegt Magnumfotograaf Carl De Keyzer over de heisa rond zijn nieuwe boek "Putin's dream". Die fotoreeks maakte hij met artificiële

intelligentie (AI).

Lies Wijns

wo 13 nov ⌚ 18:42

"Met een gewone laptop en vanuit de keuken", zo maakte De Keyzer "Putin's Dream", zijn nieuwe fotoreeks vol Russische taferelen. Het is het 2e boek van de fotograaf waarin Rusland centraal staat. Alleen maakte De Keyzer deze keer enkel een virtuele trip.

In 1988 reisde De Keyzer wel nog af naar Rusland voor zijn boek "Homo Sovieticus" over de Sovjet-Unie. Ook in de jaren daarna bleef de interesse voor het land groot. De Keyzer had dan ook het plan om via een roadtrip Rusland nog eens in beeld te brengen. De koffers stonden zelfs al klaar, maar uiteindelijk gooide het uitbreken van de oorlog roet in het eten.

AI bleek een middel te zijn om mijn eigen visie te verruimen, een noodmaatregel om mijn verloren project toch tot leven te brengen

Carl De Keyzer, Magnumfotograaf

Uit verveling begon De Keyzer dan maar met AI te spelen: "Het bleek een middel te zijn om mijn visie te verruimen, een noodmaatregel om mijn verloren project toch tot leven te brengen".

Eigen foto-dna

Alle beelden in "Putin's Dream" zijn gemaakt met behulp van AI en toch zit er veel werk in: "Je krijgt heel snel een resultaat, maar ik wou beelden die op mijn werk leken". Om dicht bij zijn eigen fotostijl te blijven, trainde de fotograaf AI met beelden die hij in het verleden zelf maakte.

Een beeld uit "Putin's Dream", de nieuwe AI-fotoreeks van Belgische Magnumfotograaf Carl De Keyzer

Zo drong De Keyzer aan AI zijn eigen stijl op en kon hij enkele alledaagse taferelen creëren die in lijn liggen met zijn eigen werk: van spelende kinderen op straat tot boksers onder elkaar. Maar in het boek zijn – dankzij AI – ook minder voor de hand liggende beelden te vinden: van een Russische oligarch of van Poetin en zijn entourage.

Met zijn beelden wil De Keyzer aandacht vragen voor de oorlog in Oekraïne en de vele slachtoffers. "Het boek gaat echt over de veroveringsdroom van een dictator (Poetin)".

Ophef op sociale media

Ter promotie van zijn boek (dat begin december verschijnt) lanceerde De Keyzer

nu al enkele beelden online. Alleen leidde de lancering van die beelden meteen tot ophef op sociale media. De Keyzer verwijderde de beelden uiteindelijk zelfs van zijn Instagrampagina.

Ik werk graag met verwarring: mijn werk zit altijd tussen propaganda en persoonlijke commentaar. De beelden zijn in lijn van wat ik altijd al heb gedaan.

De Keyzer heeft begrip voor de controverse en beseft dat zijn beelden tot meer desinformatie leiden: "Maar ik werk graag met verwarring: mijn werk zit altijd tussen propaganda en persoonlijke commentaar. De beelden zijn in de lijn van wat ik altijd al heb gedaan".

Dat het nu om fictie gaat, vermeldt de fotograaf trouwens overal. Het is, volgens De Keyzer, ook belangrijk om dat te blijven duiden. "Maar het gaat nu te veel over AI en te weinig over het onderwerp van de fotoreeks".

Ook het befaamde fotoagentschap Magnum zat al met De Keyzer aan tafel: "Ik heb een gesprek met de president en de vice-president gehad, maar dat was eigenlijk heel gemoedelijk".

Van een verlies van zijn lidmaatschap was dus nooit echt sprake. "Ze waren vooral bezorgd en vonden het niet fijn dat ik hen niet op de hoogte had gebracht van mijn plannen." Al denkt De Keyzer dat Magnum het idee dan had afgeraden.

"Niet alles wat nieuw is, moet je afbranden"

Of hij in de toekomst nog gebruik zal maken van AI? Daar denkt de fotograaf wel over na, "maar ik had deze heftige reactie niet verwacht."

Toch hoopt de Keyzer dat mensen nu inzien dat ook fotografie en AI een toekomst

hebben: "Het werk is gemaakt voor mensen die openstaan voor nieuwe technieken. Niet alles wat nieuw is, moet je afbranden."

Beluister: Magnumfotograaf Carl De Keyzer reageert in De Wereld Vandaag op Radio 1 op de ophef over zijn AI-fotoreeks

Fotograaf Carl De Keyzer gebruikt AI: "Manier om verloren project tot leven te brengen"

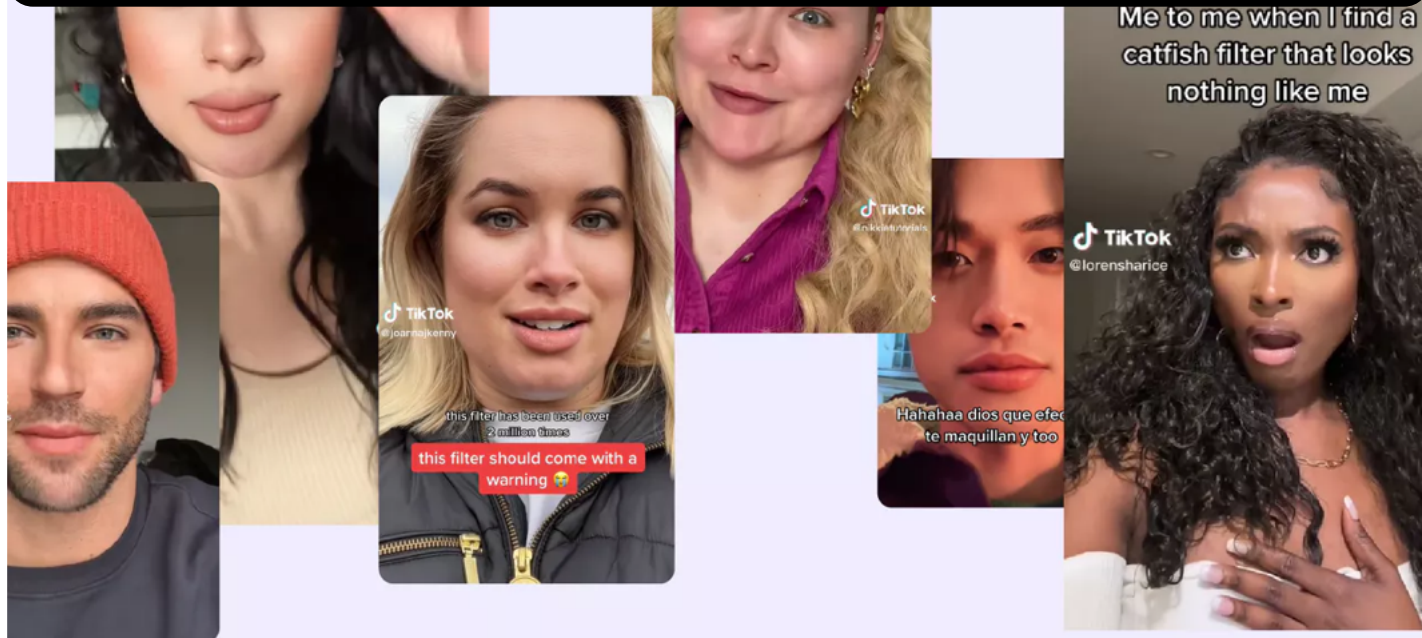
00:00 / 10:40

1.0x

Technologie & Wetenschap

Hyperrealistische schoonheidsfilters zijn nieuwe hype op TikTok: "Onzekere jongeren kunnen hier nog ongelukkiger van worden"

De nieuwe levensechte filter "Bold Glamour" op TikTok gebruikt kunstmatige intelligentie om je een "perfect" uiterlijk te geven. De schoonheidsfilter is razend populair, en daarom niet zonder gevaren. "Jongeren gaan vergelijken met hun ongefilterde uiterlijk, en kunnen daar ongelukkig van worden", zegt sociale media-expert Laura Vandebosch (KU Leuven).

Nel Lauwerier

do 09 mrt 2023 ⌚ 16:47

Volle lippen, afgelijnde wenkbrauwen, betoverende ogen, lange wimpers, wittere

tanden, strakke jukbeenderen en een gladgestreken huid. Zo transformeert de nieuwe TikTok-filter "Bold Glamour" naadloos je hele gezicht. De filter werd al bijna 16 miljoen keer gebruikt. Nog maar enkele dagen eerder werd TikTok overspoeld door een gelijkaardige filter die je transformeert in een tiener.

nws.nws.nws
396K volgers

Profiel bekijken

nws
VRAAGT

Bold Glamour-filter op
TikTok: "Filters zijn leuk,
maar deze gaat erover" >>

Meer bekijken op Instagram

22.692 personen vinden dit leuk**nws.nws.nws**

14,8 miljoen keer! Zo vaak is de 'Bold Glamour'-filter al gebruikt op TikTok. De hyper-realistische gezichtsfilter verandert je gezicht volledig: je krijgt donkere wenkbrauwen, dikke lippen, een laagje make-up en een strakke kaaklijn. Er komt veel kritiek op de filter omdat die té echt lijkt en het verschil tussen de werkelijkheid en de filter heel klein is. De impact van zo'n filters op het zelfbeeld van gebruikers, en vooral van jongeren, is groot. Zij kunnen daardoor twijfelen aan hun uiterlijk en zich onzeker voelen. Anderen vinden de filter net leuk of grappig. Veel tiktokkers maken nu ook video's waarin ze zichzelf eerst met filter laten zien en daarna zonder. Ze roepen andere gebruikers op om te laten zien dat de filter onrealistisch is en een vertekend beeld geeft van mensen hun uiterlijk. [#nwsnwsnws](#)

-
-
-

[#nws](#) [#vrtnws](#) [#boldglamourfilter](#) [#TikTok](#) [#gezichtsfilter](#) [#tiktokkers](#)

Alle 113 opmerkingen bekijken

Voeg een opmerking toe...

Waar je bij andere schoonheidseffecten vaak duidelijk merkt dat er een filter over je gezicht ligt, zijn de nieuwe filters hyperrealistisch. Het verschil tussen de werkelijkheid en de filter is bijna niet te zien. Dat komt omdat de filter gebruik maakt van een vorm van artificiële intelligentie die data verwerkt en eruit leert om beter te presteren, genaamd "machine learning".

De filter detecteert bepaalde kenmerken van je gezicht, vergelijkt die met een dataset vol andere foto's van gezichten en past die kenmerken aan op basis van voorgeschreven schoonheidsidealen.

BEKIJK - Luke Hurd heeft effecten voor Snapchat en Instagram gecreëerd en legt het mechanisme achter "Bold Glamour" uit:

Plastische chirurgie

De filters stuiten op veel kritiek, vanwege de impact op het zelfbeeld van sommige gebruikers. Je gezicht smelt volledig samen met de artificiële kenmerken, wat het voor jezelf ook ontzettend realistisch maakt. "Sommige jongeren gaan dan vergelijken met hun ongefilterd uiterlijk, en dat kan een negatief effect hebben op

hun zelfbeeld", zegt professor Laura Vandenbosch (KU Leuven). "We zien dat jongeren zelfs naar plastische chirurgie kunnen neigen om het gefilterde gezicht na te streven."

Onderzoeker Chelly Maes (Leuven School of Mass Communication Research) deed tijdens haar doctoraat samen met Vandenbosch onderzoek naar het gebruik van filters bij 12- tot 18-jarigen. Zij vond een duidelijke link tussen het gebruik van schoonheidsfilters en de intentie om later plastische chirurgie te ondergaan. Van de 444 respondenten, gaf 46,2 procent aan positief te staan tegenover het gebruik van plastische chirurgie uit eigen motivaties, zoals jezelf beter voelen. Meer nog, 20,5 procent heeft de intentie om later plastische chirurgie te gebruiken.

11 à 12-jarigen

"Niet iedereen is vatbaar voor de effecten van schoonheidsfilters. Maar ze maken net jongeren die al een laag zelfbeeld hebben, nog ongelukkiger", licht Vandenbosch toe. "Hoe meer jongeren gemotiveerd worden om er mooier uit te zien, via allerlei schoonheidsfilters of bewerkte beelden, hoe meer jongeren hun uiterlijk ermee gaan vergelijken. De filters normaliseren een erg vernauwd ideaal over wat schoonheid is, terwijl het belangrijk is dat jongeren net verschillende gezichten zien", vertelt Vandenbosch.

Als zulke filters sommige jongeren ongelukkig maken en hen zelfs zover krijgen om hun gezicht te veranderen, vraagt Vandenbosch zich af waarom de sociale media erop inzetten. "Sociale media zijn op de hoogte van de effecten van schoonheidsfilters. Moeten ze dan zo toegankelijk gemaakt worden, zodat elke TikTok-gebruiker ze in enkele klikken kan testen?"

Voor de jongste gebruikers zouden beschermd moeten worden. "Veel 11 à 12-jarigen beginnen TikTok te gebruiken om zich te amuseren, en zijn niet gefocust op uiterlijk", benadrukt Vandenbosch. "Via die filters worden ze met schoonheid en onrealistische idealen geconfronteerd."

BEKIJK - Karrewiet laat jongeren de "Bold Glamour"-filter testen:

Cultuur & Media Expo

Foto: Dounya Vandamme

Toppers van morgen - Tatjana (29) toont kracht van trage en ethische fotografie: "Loskomen van clichés"

Tatjana Huong Henderieckx (29) gebruikt haar camera als toegang tot de wereld en legt verhalen vast die vaak onzichtbaar blijven in de media. Ze bewijst dat je geen voyeur hoeft te zijn om andere culturen te portretteren. "Fotografie is mijn manier om me te verbinden met anderen en los te komen van clichés."

Dounya Vandamme, Belgodyssee

za 09 nov ⌚ 14:14

Wat is Belgodyssee?

7 weken lang brengt VRT NWS elke zaterdag een portret van een inspirerende jongere, met een boeiend verhaal, een uitzonderlijk talent, een uitgesproken mening. De portretten worden geschreven door studenten.

Dit past in Belgodyssee, een zoektocht naar jong journalistiek talent. De wedstrijd is een initiatief van het Prins Filipfonds, de RTBF en de VRT, in samenwerking met Knack en L'Avenir en met steun van de kanselarij van de eerste minister.

In België heeft 1 op de 3 inwoners een migratieachtergrond. In Antwerpen, Tatjana's thuisstad, is dat intussen 57 procent, met jongeren als grootste groep (Cijfers: Statbel). 15 jaar geleden leende Tatjana de analoge camera van haar vader. Sindsdien gebruikt ze het om de representatie te tonen die ze als jongere zelf vaak miste.

Aziaten kunnen heel creatief zijn, we zijn meer dan animeseries, koken of wiskunde

Tatjana Huong Henderieckx, fotograaf

Met haar Vietnamese achtergrond wordt ze regelmatig geconfronteerd met stereotypen. "Mensen staan er soms niet bij stil dat Aziaten ook heel creatief kunnen zijn", vertelt ze. "We zijn meer dan animeseries, koken of wiskunde." Door verder te kijken dan de typische beelden die ze in de media ziet, hoopt ze dit hokjesdenken te doorbreken.

Diversiteit en inclusie zijn voor de fotograaf dus geen modewoorden, maar vanzelfsprekende elementen in haar artistieke werk. "Ik sta niet altijd stil bij deze thema's, omdat ze heel organisch tot stand komen", legt ze uit. "We bevinden ons in een overgangsfase waarin mensen zich bewust worden van de diversiteit in onze samenleving."

Toch kan er volgens haar meer: "Fotografen, filmmakers en journalisten hebben de kracht om deze verhalen te omarmen en te delen." Ze fotografeert voor tal van modemerken, begeleidt jongeren in hun creatieve zoektocht en heeft een uitgebreide persoonlijke collectie van verre reizen.

Bekijk - Tatjana gebruikt fotografie om verder te kijken dan de stereotiepe beelden die ze in de media ziet

Ethiek boven sensatie

Tatjana gelooft dat fotografen een grote verantwoordelijkheid hebben in het beeld dat we creëren van bepaalde culturen. Op reis gaat ze daar heel bewust mee om. "De eerste 3 dagen neem ik geen foto's om eerst te wennen aan een plek en me niet te laten beïnvloeden door clichés van hoe een land eruit 'hoort' te zien."

Een andere cultuur in beeld brengen, vindt ze iets heel kwetsbaars. "Op elke reis ben ik al op een punt gekomen waarop ik denk: is dit wel het verhaal dat ik hoor te vertellen?" Zo wil ze vooral de verhalen naar voren brengen die zelden aan bod komen. Een ethische benadering, waar wederzijds respect en een gevoel van veiligheid voor de geportretteerde centraal staan, is voor haar van groot belang.

Ik was vroeger fan van fotografen die aan 'poverty porn' deden. Nu wil ik alles net zo puur mogelijk laten en het land in zijn waarde houden.

Tatjana Huong Henderieckx, fotograaf

Nochtans waren haar eerste idolen Steve McCurry en Jimmy Nelson, fotografen die bekendstaan om het tonen van de 'harde realiteit' in verre landen. Door hevige postproductie (nabewerking, red.) blijkt deze realiteit ironisch genoeg juist enorm vervormd, met vaak negatieve gevolgen voor de geportretteerden.

McCurry heeft bekende foto's gemaakt, maar staat volgens Tatjana niet altijd voldoende stil bij de impact op de geportretteerden.

Foto: AFP

Tatjana merkt op dat ze nu bewust het omgekeerde doet. "Ik was vroeger fan van fotografen die aan 'poverty porn' deden." Dat is de sensationele weergave van armoede om emotie of schok op te wekken, vaak zonder de context of oorzaak ervan uit te leggen. "Nu wil ik alles juist zo puur mogelijk laten en het land in zijn waarde houden."

Ze benadrukt dat hun benadering ook sterke 'kolonialistische wortels' heeft; het idee om naar een plek te reizen, daar te fotograferen en te laten zien 'hoe het leven daar is'. Ze kijken naar de wereld vanuit een westers perspectief en een gevoel van superioriteit om te bepalen hoe andere culturen worden gezien en behandeld.

In beeld - een fotoreeks met werk van Tatjana:

Schoonheid eerst

"We mogen verhalen niet als een vluchtige hype beschouwen", vertelt de jonge fotograaf. Voor haar is het van cruciaal belang dat we goed nadenken over wat we willen vastleggen en vooral waarom, "in plaats van ons te laten leiden door esthetiek, populariteit of eigenbelang", gaat ze verder.

Ik laat alle negatieve vooroordelen over plekken en culturen achter me en richt me op schoonheid in alles wat ik vastleg.

Tatjana Huong Henderieckx, fotograaf

Een ontmoeting op een vlucht naar India zette deze denkwijze op scherp. De negatieve verhalen die ze hoorde over het land maakten haar nerveus, maar een medepassagier moedigde haar aan: "Ja, je gaat vuile dingen zien, maar probeer je te richten op het mooie dat je nog niet hebt gezien."

Die woorden werden een leidraad in haar werk en bepalen sindsdien haar werkethiek. "Ik laat alle negatieve vooroordelen over plekken en culturen achter me en richt me op schoonheid in alles wat ik vastleg."

In beeld - Tatjana werkt altijd analoog:

Samenwerking als leidend motief

Frisse kleuren en vormen staan centraal in haar werk. "Door me te laten leiden door kleur, beland ik automatisch op plekken en in situaties met bijzondere mensen", verklaart ze. In landen waar ze de taal niet spreekt, krijgt ze soms hulp. "Zo krijgt het individuele van fotografie juist iets heel interactiefs."

Wat begon als een persoonlijke nood om iets te vertellen, is geëvolueerd naar een collectieve ervaring. "Het is nu iets dat we samen doen", vertelt ze trots.

Vroeger had ik nood aan een platform waar het oké was om heel hard te falen

Tatjana Huong Henderieckx, fotograaf

Dit sociale aspect komt ook tot uiting in haar werk bij MINO Art Space in Antwerpen, een kunsthuis waar vooral jongeren met een migratieachtergrond zich artistiek kunnen ontplooiën. Ze begeleidt er residenties waar ze niet enkel focussen op het produceren van werk, maar ook op de weg ernaartoe. "Vroeger had ik nood aan een platform waar het oké was om heel hard te falen."

Ook op het jongerenkunstenfestival GEN-ZIE gaf ze vorige week workshops aan de nieuwe generatie. "Ik wil hen meegeven dat elk verhaal belangrijk is. Voor mij is geen enkel verhaal te persoonlijk", onderstreept ze.

Aan de jongeren op het GEN-ZIE-festival geeft ze mee dat elk verhaal belangrijk is.

Foto: Dounya Vandamme

Tatjana benadrukt de waarde van dat gemeenschapsgevoel. Ze kijkt op naar

organisaties als Untold Asian Stories, Skin Mutts, of Saigon Kiss, die mensen met een migratieachtergrond samenbrengen en hen een platform geven om verhalen en ervaringen te delen. "Dat zijn organisaties waar ik mij heel hard tot verbonden voel. Dat zo iets bestaat, vind ik ontzettend mooi."

In een stad als Antwerpen, waar meer dan de helft van de inwoners een migratieachtergrond heeft, ziet Tatjana dat jongeren hun identiteit steeds bewuster beleven. Het is een van haar missies om hen te ondersteunen in het vertellen van hun eigen verhalen.

Acteur Edson Anibal en Tatjana werken allebei met de camera: de een voor de lens en de andere erachter

Foto: Dounya Vandamme

Voor de Belgodyssee-wedstrijd brachten we de gekozen persoon van de Franstalige partner mee in beeld. Het portret van acteur [Edson Anibal lees je \(in het Frans\) bij RTBF en L'Avenir.](#)

